

Samling med Heradstyret i Osterøy 3.juni 2020

AGENDA

Velkommen

Samfunnsdelen som lokalpolitisk styringsverktøy

Utviklingstrekk og utkast til samfunnsdel

Drøfting i grupper og i plenum

Kommunene i KS FoU prosjektet

Kommune	Innbyggere
Gausdal	6 150
Osterøy	8 100
Indre Østfold	45 000
Hvaler	4 600
Arendal	44 900
Gjesdal	12 000

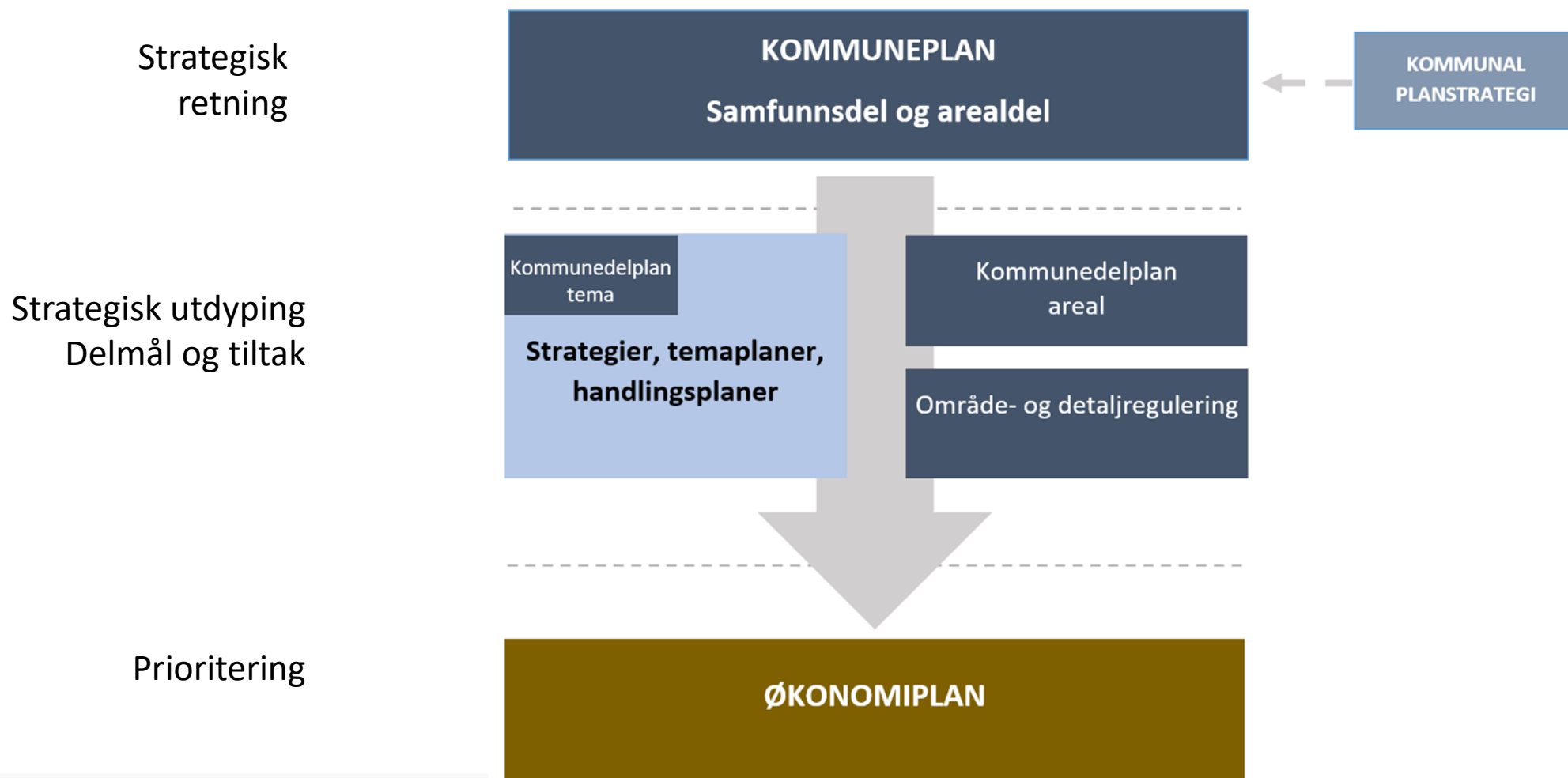
Samfunnsdelen som verktøy for det nye kommunestyret

- Hvordan kan samfunnsdelen til kommuneplanen bli de folkevalgtes viktigste styringsverktøy?
- Hvordan kan planarbeidet bli et **politisk styringsverktøy** som bidrar til at et nyvalgt kommunestyre beslutter og iverksetter politikken de har gått til valg på?

«Det som kjennetegner dagens planprosesser og kommunal samfunnsutvikling/oppgaveløsning er mye fag og mye innbyggerinvolvering. Det folkevalgte lederskapet er ikke synlig nok.»

KS beskrivelse av bakgrunnen for FoU-prosjektet.

SAMMENHENGEN OG ARBEIDSDELINGEN I DET KOMMUNALE PLANSYSTEMET

KOMMUNESTYRET ER PLANMYNDIGHET

§ 3-3. Kommunens planoppgaver og planleggingsmyndighet

Kommunestyret **selv** har ledelsen av den kommunale planleggingen og skal sørge for at plan- og bygningslovgivningen følges i kommunen.

Kommunestyret skal vedta kommunal planstrategi, kommuneplan og reguleringsplan. Kommunen organiserer arbeidet med den kommunale planleggingen etter kapittel 10 til 12 og oppretter de utvalg og treffer de tiltak som finnes nødvendig for gjennomføring av planleggingen.

Kommunestyret skal sørge for å etablere en særskilt ordning for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen.

Kommunestyret skal sikre at kommunen har tilgang til nødvendig planfaglig kompetanse

HENSIKTEN MED SAMFUNNSDELEN (veilederen)

- Bedre og mer helhetlig planlegging for en bærekraftig samfunnsutvikling
- Verktøy for strategisk styring
- Styrke medvirkning og politisk styring

SAMFUNNSDELENS DILEMMA

- Skal både trekke opp de lange linjene og gi føringer for økonomiplanen i valgperioden
- Må komme tidlig i valgperioden, men planprosessene blir ofte for tunge og lange
- Hva er riktig medvirkning tilpasset dette plannivået – forholdet til det representative demokratiet
- Flere dokumenter og prosessledd etter plan- og bygningsloven før samfunnsdelen kan vedtas
 - ✓ **Planstrategi**
 - ✓ **Planprogram for samfunnsdelen**
 - ✓ **Prosess for samfunnsdelen**

NOEN ERFARINGER FOR Å STYRKE SAMFUNNSDELEN

Samfunnsdelen må være direkte knyttet opp mot valgperiodene, vedtas tidlig i perioden

Skilles fra arealdelen (men kan gi føringer for den) – arealdelen trenger prosesstid

Ha både lange linjer og tydelige politiske satsingsområder for valgperioden

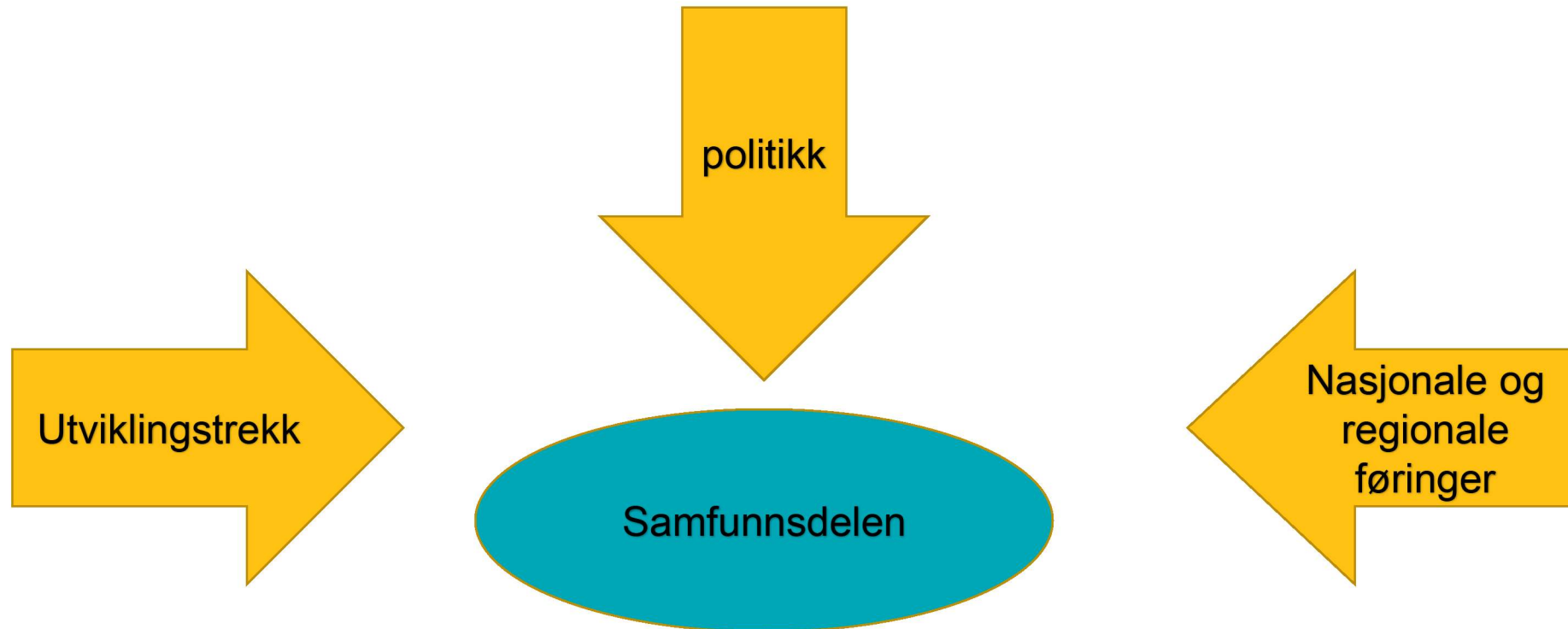

Må være anerkjent som et styringsverktøy i organisasjonen («speilvendingsprinsippet»)

Må være koblet til økonomiplanen slik ny kommunelov forutsetter

Arbeidet med samfunnsdelen

Kunnskapsgrunnlag

- Hva er situasjonen her hos oss?
- Grunnlag for å drøfte strategiske veivalg og mål.
- Må være oppdatert, gjenkjennbart og reelt
- Utviklingstrekk for samfunn og miljø

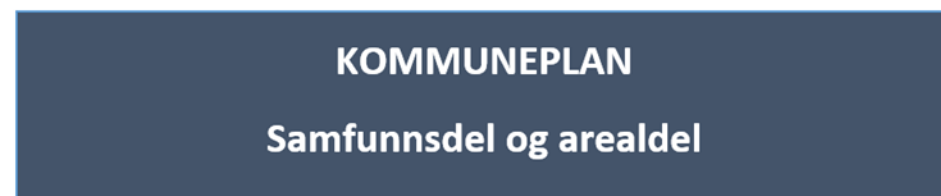

FORHOLDET MELLOM UTVIKLINGSTREKK OG SATSINGSOMRÅDER

Satsing: ... et godt sted å bli gammel

Strategi for bruk av velferdsteknologi

Bevilge penger og ressurser til velferdsteknologi

Aldrende befolkning, anstrengt kommuneøkonomi

Nasjonale forventninger til region- og kommunal planlegging 2019–2025

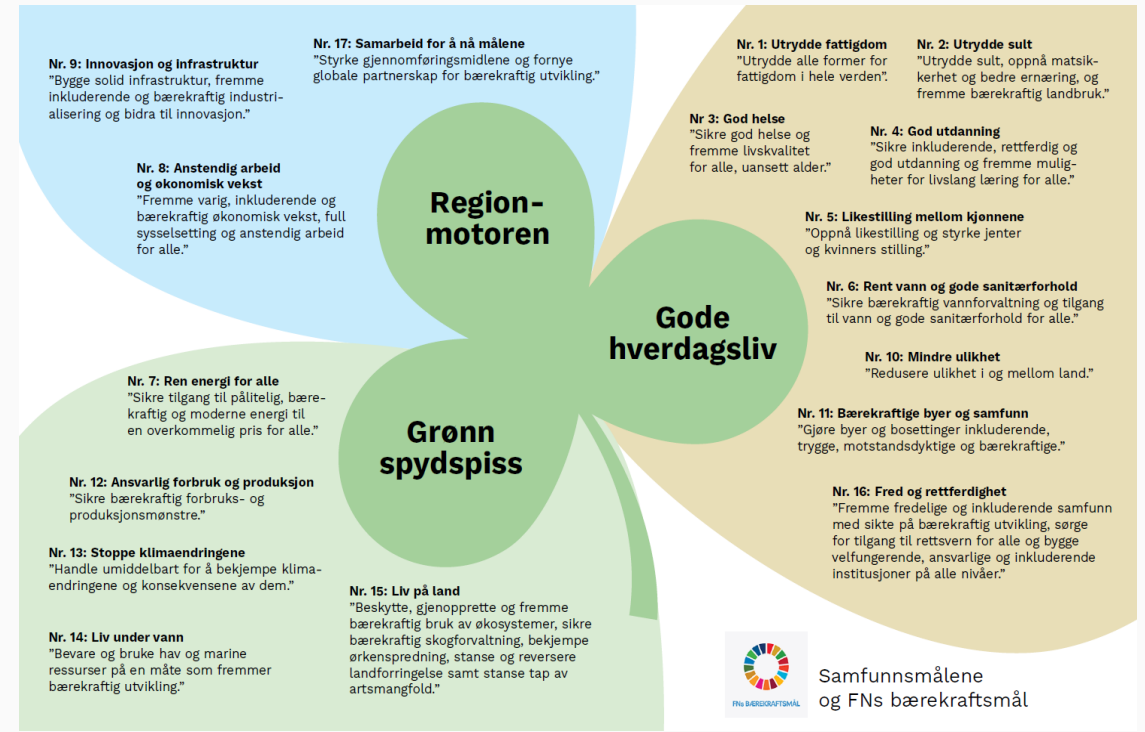
Vedtatt ved kongelig resolusjon 14. mai 2019

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

FN'S BÆREKRAFTSMÅL

I vårt bærekraftsarbeid er selvsagt alle de 17 målene viktige. Det er umulig å legge bort noen av dem. Samtidig er det viktig å sette kraften vår der vi mener vi kan påvirke mest. Her er de fem områdene som har høyest prioritet hos oss:

Mål 3 God helse

Mål 8 Anstendig arbeid og økonomisk vekst

Mål 12 Ansvarlig forbruk og produksjon

Mål 13 Stoppe klimaendringene

Mål 17 Samarbeid for å nå målene

VINMONOPOLET

Politikken som dere har gått til valg på

Desse 27 skal styre Osterøy dei neste fire åra

OPPDATERT: 13.SEP.2019 07:23 | PUBLISERT: 10.SEP.2019 19:56

Lars Fjeldstad (26) blir tidenes yngste ordfører på Osterøy

OPPDATERT: 20.SEP.2019 01:48 | PUBLISERT: 19.SEP.2019 23:06

PROSESSEN MED SAMFUNNSDELEN – hva kan det medvirkes om og når ?

Hovedinnhold	Planverktøy	Medvirkning	Om hva
1. Utviklingstrekk og utfordringer.	Forenklet planstrategi og planprogram – sammen eller delt	Ja med høring og offentlig ettersyn	Utfordringer
2. Utvikling av forslag til lange linjer og satsingsområder for valgperioden	Politiske verksted eller tilsvarende arenaer Administrativ tilrettelegging og oppsummering	Nei	
3. Offentlig debatt om forslag til samfunnsdel	Samfunnsdel - høringsforslag	Ja med høring og offentlig ettersyn	Forslaget til samfunnsdel

SAMSKAPING

	Public administration Formynderkommune	New public management Servicekommune	New public governance Samskapingkommune
Kommunen er:	En myndighet	En organisasjon	Et lokalsamfunn
Kommunen møter innbyggerne som:	Undersåtter	Kunder	Ressurssterke og aktive samfunnsborgere
Politikerne fungerer ved å:	Behandle saker på formelle møter med formelle dagsordener	Sette mål og økonomiske rammer i dialog med fagfolk og kunder	Prege dagsorden og stimulere aktiviteten i lokalsamfunnet
Den gode medarbeider er faglig dyktig og er:	Opptatt av det korrekte og rettferdige	Serviceinnstilt	Opptatt av å finne ressursene hos alle, skape felleskap, fasilitere og støtte

Utviklet med utgangspunkt i Eugene Guribye, Agderforskning. Mot «kommune 3.0»?
FoU rapport 3/2016

POTENSIELLE KONSEKVENSER FOR PLANLEGGINGEN OG PLANSYSTEMET

- Større vekt på strategiske planer
- Mindre vekt på målstyring og detaljerte mål
- Strategier og planer må stimulere kreativitet og nye samhandlingsformer
- Tverrsektorielt samarbeid blir enda viktigere

ØKONOMIPLAN SOM FUNGERER SOM HANDLINGSDEL TIL KOMMUNEPLANEN

- Økonomiplan som viser hvordan samfunnsdelens satsingsområder og hovedmål følges opp
- Rådmannen må se samfunnsdelen som reelt styringsverktøy
- Sektorene/tjenesteområdene må involveres i arbeidet med samfunnsdelen
- Sektorene/tjenesteområdene må ta stilling til hvilke satsingsområder og mål i KPS som angår dem og redegjøre for hvordan de følger opp

En varmere by

Oslo skal være en god by å bo i for alle. Innbyggere i alle livsfaser skal få den hjelpen de trenger for å mestre egne liv. Barn og unge i Oslo skal kunne utfolde seg trygt i barnehage, skole, hjemme eller i aktiviteter på fritiden. Byrådet vil redusere ensomhet og utenforskap og vil utjevne levekårsforskjeller. Tidlig innsats er viktig for å motvirke at noen faller utenfor. Gjensidig tillit skal prege møtet med innbyggerne og måten vi jobber på i Oslo kommune.

Gode hverdagsliv for de eldre

Byrådet ønsker at eldre skal kunne leve livene sine som de selv finner det best. Flere skal kunne bo trygt hjemme så lenge de ønsker. Derfor styrker vi tjenester som legger til rette for hjemmebasert omsorg med 125 årsverk i 2018. Byrådet vil nå målet om 500 nye årsverk i bostyrerperioden. Byrådet foreslår å etablere om lag 320 Omsorgsboliger i økonomiplanperioden. Behovet for langtidsplasser på sykehjemmene er i endring. Enkelte får økt hjelpebehov på sykehjem, og vi fortsetter etablering av flere spesialiserte plasser. Byrådet vil øke kvaliteten på kommunale sykehjem. Vi foreslår derfor å øke bemanningen og å totalrehabilitere 9 sykehjem i økonomiplanperioden.

Møteplasser mellom generasjonene

Byrådet vil utvikle attraktive og mangfoldige møteplasser og løsterteilbud som bidrar til livsglede, forebygger ensomhet og som styrker den enkelte evne til mestring av egen sykdom og funksjonsvikt. Byrådet foreslår å etablere et generasjonsmøteprogram i 2018 som kan være en del av tilbudet i aktivitetsskolen (AKS), skoler og barnehager. Det foreslås en tilskuddspott hvor skoler og barnehager kan søke om midler til å legge til rette for generasjonsmøter og gi motene kvalitet.

Særskilt innsats for familier med levekårsutfordringer

Byrådet ønsker å utjevne forskjeller blant innbyggere i Oslo. Det avsettes 5 mill. i 2018 og 2019 for å få flere foreldre i familier med levekårsutfordringer inn i kvalifisering, utdanning og arbeid.

Familier med mange barn og enslige forsorgere som mottar økonomisk sosialhjelp skal prioriteres. Familienes, barn og unges stemme, ressurser og behov skal være en sentral del i samarbeidet om nye løsninger.

Tiltak for inkludering, kjønns mangfold og mot diskriminering

Byrådet har i 2018 satt av 10 mill. til å videreføre tilskudd og styrke kommunens innsats for mangfold og inkludering. Handlingsplan til bekjempelse av prostitusjon, menneskehandel og moderne slaveri skal implementeres i 2018. Det er satt av 3 mill. årlig i 2018 og 2019 for å følge opp denne.

Trygg start på barndommen

Byrådet vil bidra til en trygg og god start på barndommen, styrke foreldrenes mestringsevne og bidra til utjevning av levekårsforskjeller. Prosjektet «Nye familier» er et helsefremmende og forebyggende tiltak med hjemmebesøk fra svangerskapet og fram til barnet er to år. «Nye familier» etableres i 4 nye bydeler i 2018 og skal være et tilbud i alle bydeler i løpet av 2019. Satsingen Barnehjernernevet som handler om innsats for å forebygge, oppdage og hjelpe barn i utsatte situasjoner videreføres.

Større rom for frivillig sektor

Byrådet foreslår å sette av 9 mill. til oppfølging av frivillighetsmeldingen, herav 5 mill. for at skoler i større grad kan brukes av lokalbefolkning og frivilligheten. Byrådet vil invitere frivilligheten til felles innsats for å bekjempe ensomhet blant eldre.

STEIN TIL BY GRUNNLEGGER, VANDERER OG SALPETER BY MED PLAN TIL ALLE

100
nye årsverk i økonomien i 2017

20 mill.
til skolehjelpernevet i økonomiplanperioden

Mer til byrådene
(gjennom forhold til den endrede
arbeidsplanen)

Mål 2018-2021

Skolen

Skole har et særlig ansvar for følgende delmål i Kommuneplanens samfunnsdel

1.1: I 2020 har barn og unge i Trondheim kompetanse som styrker dem i møtet med framtidens utfordringer

1.2: I 2020 er kompetanseutvikling og livslang læring en mulighet for alle

2.1: I 2020 er barn og unge aktive i miljøarbeidet og utviklingen av Trondheim som bysamfunn

3.1: I 2020 opplever barn og unge i Trondheim trygghet i hjem, barnehage, skole og fritid

Bystyret vedtok i 2014 fire felles periodemål for skole, barnehage og barne- og familietjenesten. Periodemålene foreslås videreført i hele perioden.

1. Barn og unge utvikler tilfredsstillende grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er nødvendige forutsetninger for læring og utvikling. I *Kunnskapsløftet* er disse definert som å kunne lese, regne, uttrykke seg muntlig og skriftlig, og å bruke digitale verktøy.

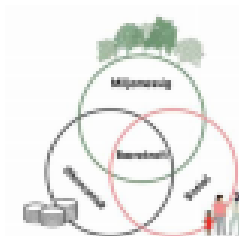
Gode skoler formidler verdier og holdninger, gir elevene grunnleggende ferdigheter og kunnskaper, og gir elevene trening i aktiv deltakelse i et fellesskap med andre barn/unge og med voksne utenfor familien. Gjennom godt arbeid med grunnleggende ferdigheter og tidlig innsats, legges grunnlaget for mestring i de ulike fagene. Dette vil også bidra til at flere gjennomfører videregående opplæring.

1. Utfordringsbiletet:

Overrasket over:

Nysgjerrig på:

Mangler:

asplan viak

2. Langsiktige mål I utkastet til samfunnsdelen ligg det føre eit hovudmål og tre målsettingar. Gjev desse måla tilstrekkeleg retning for den langsiktige utviklinga? Begrunn kvifor / kvifor ikkje. Er det andre mål som er viktigare?

3. Satsingsområder Prioriter tre satsingsområder som bør vektleggast i kommunestyreperioden. Kvifor er desse viktige?

Hvorfor?	Hvorfor?	Hvorfor?

Drøfting i grupper:

Hva tar vi med oss fra utfordringsbildet:

Overrasket over

Nysgjerrig på

Mangler

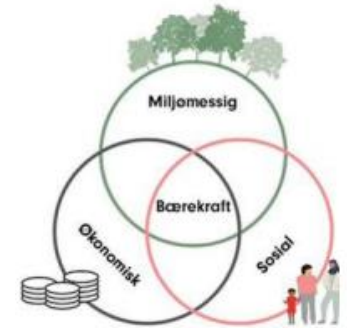
Oppgave 2 : Gjev dette tilstrekkeleg retning for utviklinga?

Visjonen: **Osterøy kommune- berekraftig, skapande og handlekraftig**

Overodna målsetting:

Osterøy kommune skal vera ein foregangskommune for berekraftig samfunnsutvikling

- **Kommunen skal ha ein systematisk og heilskapeleg innsats for å redusera sosial ulikskap**
- **Kommunen skal etablera økonomisk handlefridom ved å prioritera ressursmessige og økonomiske omsyn i politiske vedtak og forvaltning og leggja til rette for verdiskaping**
- **Kommunen skal forvalte areal i eit langsiktig perspektiv og til det beste for felleskapet, og jobbe for reduksjon i klimagassutslepp og klimatilpassing i all forvaltning i alle vedtak**

Oppgave 3 Satsingområder

--

--

--

Hvorfor?

Hvorfor?

Hvorfor?
